

Promovarea turistică a bisericilor medievale
secolul XVI din Târgoviște

Biserica medievală „Sf. Gheorghe”

Ghid turistic

Promovarea turistică a bisericilor medievale
secolul XVI din Târgoviște

Biserica medievală „Sfântul Gheorghe”

Ghid turistic

Regio

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cuprins

- I. Prezentare generală a resursei turistice antropice
- II. Cum ajungem la destinație
- III. Obiective și atracții turistice din zonă
- IV. Biserica Albă
- V. Viața liturgică la Târgoviște. Calendarul sărbătorilor religioase.
- VI. Calendarul manifestărilor culturale periodice
- VII. Hărți
- VIII. Posibilități de cazare, nightlife, restaurante, pub-uri, braserii, taverne, terase și magazine
- XI. Degustarea mâncărurilor tradiționale, rețete monahale
- XII. Informații utile

I. PREZENTARE GENERALĂ A RESURSEI TURISTICE ANTROPICE

1. Orașul Târgoviște sau o scurtă introducere a unui ținut celebru

Dacă vrem să călătorim pe urmele istoriei românești, orașul Târgoviște este cu siguranță o destinație inedită, plină de farmec, suspans, noblețe și fapte legendare. Una dintre cele

mai vechi și mai încărcate de povești localități de pe teritoriul țării, Târgoviște este un loc însemnat între orașele României. În peregrinările pe străzile sale remarcăm cu ușurință faptul că, pe lângă amprentele urbanistice elegante și tendințele sofisticate ale procesului actual de modernizare, orașul respiră atmosfera

Imagine care surprinde frumusețea Parcului Chindia, amenajat pentru prima oară în anul 1970 pe locul fostei grădini a Cetății Domnești

încărcată de istorie a secolelor trecute. Cu o populație de aproximativ 89.000 de locuitori, în prezent este municipiu, reședință de județ și cel mai mare oraș al județului Dâmbovița. Reședință domnească și capitală între 1396 și 1714, Târgoviște a deținut mai bine de trei secole statutul de cel mai important centru economic, politico-militar și cultural-artistic al Țării Românești.

Apariția și dezvoltarea orașului, precum și procesul rapid de transformare a unei așezări sătești mai vechi în oraș sunt dovada influenței benefice a poziției geografice și strategice deosebit de avantajoase.

Imagine din interiorul Parcului Chindia, care surprinde statuia Domnitorului Vlad Țepeș de pe Aleea Voievozilor

2. Informații geografice

Orașul este așezat pe o terasă înaltă de 260m, deasupra văii lalomița. Aflat la limita dintre deal și câmpie, dintre regiunea deluroasă subcarpatică și Câmpia Întă a Târgoviștei, orașul a fost de-a lungul secolelor protejat de păduri și ape. Pe lînga poziția geografică favorabilă, faptul ca se

afla la o distanță considerabilă față de Imperiul turcesc, a constituit un argument important în momentul în care s-a decis stabilirea acestui loc ca reședință domnească.

3. Istoricul și vestigiile orașului

Cercetările arheologice întreprinse în ultimele decenii nu au putut preciza cu suficientă exactitate toate aspectele legate de perioada de început a orașului și, mai ales, nu au putut oferi date concrete referitoare la împrejurările în care așezarea rurală a devenit târg. Ceea ce putem astăzi afirma cu siguranță este faptul că progresul localității Târgoviște este rezultatul existenței unui vechi târg periodic și al stabilirii aici a unei reședințe domnești. Fiind situat la limita dintre deal și câmpie oamenii veneau în acest loc să își schimbe produsele. Din lipsa

unor izvoare documentare nu putem ști precis momentul apariției târgului periodic, în schimb săpăturile arheologice efectuate pe teritoriul și în împrejurimile orașului au dovedit că această regiune era locuită încă din neolitic. În Muzeul de Arheologie al orașului se găsesc vestigii ale culturilor de tip Stancevo-Criș, Gumelnița, Coțofeni, precum și obiecte din perioada bronzului și din epoca fierului. Tot în muzeu pot fi admirate podoabe și unelte geto-dacice din vremea regilor Daciei, Burebista și Decebal, împreună cu monede din timpul culturii daco-romane sau a celei bizantine.

Imagine din Parcul Chindia care se găsește în imediata apropiere a Curții Domnești din Târgoviște. A fost realizat pe locul fostelor grădini domnești, construite de către Petru Cercel în anul 1584.

În cartierul Suseni din Târgoviște s-au găsit urme ale unei așezări din secolele II-V, peste care ulterior s-a suprapus o altă așezare protoromană în secolele VIII-X. Peste aceasta s-a format mai târziu, în secolele XII-XIV o așezare rurală, din care s-a dezvoltat târgul medieval.

Depășirea stadiului preurban al localității a avut loc cu certitudine la sfârșitul secolului al XIV-lea, moment atestat arheologic și determinat de stabilirea reședinței domnești. Orașul a devenit singura capitală a Țării Românești și a înlocuit orașul Curtea de Argeș în timpul domniei lui Mircea cel Bătrân, iar ulterior, pe parculul domniei lui Vlad Țepeș aici a fost construit Turnul Chindiei, rămas în continuare simbolul localității.

Târgoviște a rămas singura reședință domnească a Țării Românești de la 1431 până la 1464, apoi până în 1714 a împărțit rolul de capitală cu București. În secolele XV-XVII, orașul a fost principalul centru economic, politic, administrativ, militar și cultural al Țării Românești. După toate probabilitățile, la Târgoviște a activat primul meșter tipograf din Țara Românească, Macarie, care a tipărit începând cu anul 1508 primele cărți în limba slavonă cunoscute la noi.

Imagine cu Aleea Voievozilor din Parcul Chindia

II. CUM AJUNGEM LA DESTINAȚIE

Așezat la o veche răscruce de drumuri comerciale, municipiul Târgoviște este ușor de abordat din toate părțile. Este situat în vecinătatea capitalei României și la o distanță de 80 km de Aeroportul Internațional Henri Coandă.

Prin Târgoviște trec drumurile naționale:

DN71, traseu: Târtășești — Târgoviște — Pucioasa — Sinaia

DN72, traseu: Găești — Târgoviște — Ploiești
DN72A, traseu: Târgoviște — Câmpulung

De asemenea, prin municipiu trec o serie de drumuri județene:

DJ 711 Târgoviște — Bujoreanca

DJ 712 Târgoviște — Șotânga — Vulcana-Pandele — Brănești — Pucioasa

DJ 718A Târgoviște — Mănăstirea Dealu

DJ 719 Târgoviște — Valea Voievozilor

DJ 721 Târgoviște — Colanu — Văcărești — Perșinari — Gura Șutii — Produlești — Costești Deal

Imagine din interiorul
Parcului Chindia

Orașe apropiate:

București, la 80 km sud-est
Pitești, la 70 km vest
Ploiești, la 50 km est
Pucioasa, la 20 km nord
Găești, la 30 km sud-vest
Moreni, la 20 km nord-est
Titu, la 30 km sud
Fieni, la 27 km nord
Răcari, la 42 km sud-est

Imagine care surprinde Aleea
Voievozilor din Parcul Chindia

III. OBIECTIVE ȘI ATRACȚII TURISTICE DIN ZONĂ

Complexul muzeal "Curtea Domnească" care grupează monumente din secolele XV-XVIII: Turnul Chindiei, unde poate fi admirată expoziția "Dracula. Legendă și adevăr"; Biserica Domnească unde se găsește o impresionantă colecție de artă brâncovenească; beciurile casei domnești din secolul al XVI-lea, precum și Biserica Sf. Vineri, care găzduiește o vastă colecție de icoane.

Muzeul de Istorie, care aparține Complexului muzeal "Curtea Domnească" și care își întâmpină vizitatorii cu exponate din epoca paleolitică până în 1918.

Muzeul de artă: datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea și fiind realizată după planurile arhitectului Baldassare Vignossa Giovanni, clădirea muzeului de artă este una dintre cele mai vechi și mai frumoase clădiri din oraș. Muzeul posedă un patrimoniu deosebit de artă românească, pictură religioasă, fresce și icoane, mobilier de epocă, precum și opere de artă modernă și contemporană semnate de Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Gheorghe Tattărescu etc.

Casa atelier "Gheorghe Petrașcu", inaugurată ca expoziție în 1970, muzeul expune opere ale artistului, precum și obiecte cu caracter memorial, fotografii, scrisori, peneluri, șevaletul etc.

Muzeul Scriitorilor Târgovișteni, inaugurat la 30 decembrie 1968 și amplasat în casa scriitorului I.Al.Brătescu Voinești

Muzeul Național al Poliției Române, singurul muzeu cu acest profil din țară, inaugurat în iulie 2000 în fosta casă în stil neoclasic ridicată de Constantin Brâncoveanu pentru fii săi.

Muzeul Regional de Istorie (Galeriile Stelea), a cărui deschidere oficială a avut loc la 30 ianuarie 1944 și care cuprinde o colecție impresionantă de obiecte ce reprezintă Curtea Domnească și Turnul Chindiei: fotografii, tablouri, cărți vechi, stampe, documente etc.

Orașul Târgoviște este recunoscut, de asemenea, pentru **bisericile** sale deosebite, adevărate monumente de artă, unele datând chiar din perioada medievală (cum este complexul monumental Stelea), toate de o deosebită eleganță și rafinament estetic. Atmosfera caldă și primitoare care se regăsește pretutindeni conferă acestor obiective turistice un loc distins în sufletele vizitatorilor.

Dintre bisericile care pot fi văzute în orașul Târgoviște amintim: Biserica Stelea, Mitropolia, Biserica Albă, Biserica Sfântul Nicolae Simleasa, Biserica Stolnicul, Biserica Sfântul Nicolae Andronești, Biserica Sfinții Voievozi, Biserica Sfântul Gheorghe, Biserica Crețulescu, Biserica Sfinții Împărați, Biserica Buzinca, Biserica Lemnului, Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, Biserica Târgului, Biserica Geartoglu, Biserica Sf. Atanasie și Chiril, Biserica Oborul Vechi, Complexul Monumental Mănăstirea Dealu.

IV. BISERICA SF. GHEORGHE

Hram principal:
Sfântul Mare mucenic Gheorghe

Pe drumul care coboară dinspre Bucegi spre Târgoviște, intrând prin partea de nord în Calea Domnească, inima rutieră a urbei, pașii te pot purta spre unul dintre cele mai vechi cartiere ale orașului. Nimeni altul decât Suseni, cunoscut de localnici și ca Târgul sau Bazarul de Sus. Cercetările arheologice au scos la iveală că aici au existat așezări ale dacilor liberi, datând din secolele III-IV. Iar ulterior, în veacurile VIII-X peste acestea s-a suprapus o altă așezare, protoromânească. Dar puțină lume știe că acolo, pe o străduță lăturalnică care astăzi se numește Sfântul Gheorghe nr. 1, fostă str. Suseni nr. 2, se mai ascunde și o altă comoară de neprețuit: Biserica medievală "Sfântul Gheorghe".

Biserița, de doar 17 metri inițial, cu plan în formă de navă, cu o turlă-clopotniță înaltă pe pronaos, a fost ridicată în chiar primii ani ai domniei ilustrului cărturar și preacucernicului voievod Neagoe Basarab (1512-1521), pe atunci într-un perimetru situat la aproximativ un kilometru de ieșirea din Cetatea medievală. Pe lângă un remarcabil punct de atracție turistică, astăzi biserica reprezintă și un distins reper medieval, unul dintre puținele rămase în țara noastră.

2. Elemente de ordin arhitectural

Biserica Sfântul Gheorghe face parte din tipul bisericilor cu cea mai simplă construcție medievală – sală, de plan dreptunghiular, caracterizată prin lipsa absidelor laterale. Acest stil este tipic pentru țările balcanice. Simplitatea planului și a boltirii au făcut ca acest tip de edificiu religios să fie foarte des folosit de-a lungul secolelor XII și până în secolul al XVI-lea, biserica Sfântul Gheorghe din Târgoviște fiind unul dintre exemplele care confirmă longevitatea acestui model arhitectural.

Legătura lăcașului de cult cu hramul Sfântului Gheorghe se leagă de numele lui Neagoe Basarab și a fost făcută chiar de un contemporan al acestuia. Călugărul grec Gavriil Protul (sec. XV-XVI), ucenicul Patriarhului Nifon al Constantinopolului (1486-1488 și 1497-1498), remarcă într-una din lucrările sale: "Și cum zise Preasfinția sa Nifon patriarhul încă lui Radu Vodă, că se va muta mitropolia din Argeș în Târgoviște, ci Radu Vodă nu s-a învrednici a o muta, iară cu Neagoe Vodă s-au împlinit cuvântul Preasfinției sale și a lui blagoslovenie: deci zidi mitropolia în Târgoviște mare și frumoasă cu opt turla și toate rotunde, încât se satură ochii tuturor de vederea ei, și încă mai zidi și o altă biserică în Târgoviște din temelie cu hramul sfântului și marelui mucenic Gheorghe, cu clopotniță înaltă spre tindă".

Acest eveniment apare, de asemenea, și în Letopisețul Cantacuzinesc, cronica munteană ce acoperă istoria anilor 1290-1688: "Și încă mai zidi și altă biserică în Târgoviște, den temelie, hramul sfântului și marelui mucenic Gheorghe, cu clopotniță naltă spre tindă". Construcția este amintită și în scrierile cunoscutului călător străin Paul din Alep (1627-1669). Acesta ne-a lăsat numeroase descrieri ale orașului Târgoviște din perioada medievală, precum și descrieri ale Țărilor Române.

Din păcate, până astăzi au putut fi păstrate doar foarte puține elemente arhitecturale din structura inițială. Acestea sunt în special vizibile în zona altarului și a pronaosului acoperit cu o boltă semicilindrică longitudinală, deasupra căreia se afla baza fostei turle-clopotniță. Pridvorul actual se pare că ar reprezenta opera unei intervenții de secol XVIII, fiind alipit în 1730. Tot din anul 1730 datează și pictura interioară, "preînnoită" în 1848 datorită stării precare. Acest fapt nu ne permite însă să cercetăm și să apreciem valoarea sa plastică inițială.

3. Istoria zbuciumată a orașului și a bisericii

Situarea pe importantul drum comercial ce lega Brașovul de Dunăre, dar și poziția de reședință domnească pe care a deținut-o încă din vremea domnitorului Mircea cel Bătrân au determinat un grad sporit de dezvoltare urbană a orașului Târgoviște. Totodată, prosperitatea crescută a unor familii a dus la înflorirea continuă a orașului. Din păcate însă, veacul al XVIII-lea și-a pus

destul de negativ amprenta asupra vestigiilor locale: inițial, datorită incendiului din a doua parte a lunii august a anului 1712, apoi, datorită războaielor austriaco-otomane din anii 1716-1718 și, respectiv, 1735-1739. Și mai mult decât atât, odată cu primele decenii ale secolului al XIX-lea, dezinteresul față de acum fosta reședință munteană a reprezentat o notă definitorie pentru noii domnitori, culminând, în septembrie 1813, cu hotărârea lui Ioan Vodă Caragea (1812-1818) de a aproba dărâmarea zidurilor vechii Curți Domnești.

Numai prin grija unor locuitori mai înstăriți, iubitori ai orașului, unele monumente, printre care și biserica Sfântul Gheorghe din Suseni, au fost refăcute și s-a permis astfel păstrarea lor până în zilele noastre. Primele intervenții datează din 1816, ele fiind urmate la aproximativ 50 de ani, în 1862, de îmbunătățiri considerabile: adăugarea la planul inițial al construcției a absidelor laterale, a celor două turle din lemn, îmbrăcate în tablă și a picturii. De unele dintre acestea, după cum o dovedesc inscripțiile din epocă, păstrate pe pereții bisericii, ar fi fost "responsabil" un negustor, pe numele său Dima Lixândroiu, "alături de alți mahalagii" (în sensul de locuitori ai unei zone periferice, a unei mahalale, în cazul nostru – mahalaua Suseni).

4. Pictura și "comorile" Bisericii Sfântul Gheorghe

Din păcate, pictura inițială nu a mai supraviețuit timpului și nu s-a mai putut păstra nimic. În 1813, pictorii locali Nicolae și Bănică au realizat exteriorul bisericii; în 1857, Barbu Zugravul din Târgoviște a pictat tinda, iar câțiva ani mai târziu, în 1862, alți zugravi cunoscuți – Pană Hagi Avram, Pârveu și Ilie – au pictat pridvorul. Marea majoritate dintre aceștia erau membri ai așa-numitei școli de zugravi din veacul al XIX-lea, de linie tradițional bizantină.

Biserica a fost avariata de cutremurul din anul 1940, dar a fost restaurată de către Comisia Monumentelor Istorice în perioada celui de-al doilea război mondial, în anul 1942. Această restaurare a salvat practic minunatul monument medieval.

Structura planimetrică și plastică a Bisericii Sfântul Gheorghe Suseni din anii de domnie a lui Neagoe Basarab a inspirat și alte edificii de cult din a doua jumătate a secolului al XVI-lea printre care și Biserica Sfântul Nicolae – Andronești.

Din vechea biserică medievală s-au păstrat: pronaosul boltit cu un semicilindru dispus longitudinal, peste care s-a suprapus zidăria unei foste turle-clopotniță și zidurile altarului. Pridvorul din partea de vest a fost construit în 1730, apoi absidele laterale au fost adăugate în 1862, după cum ne spune pisania bisericii.

Dar descoperirea comorilor micuței biserici, mărturie a unor vremuri de mult apuse, nu s-au oprit aici. În 2003, ca urmare a eforturilor depuse de preotul paroh Stancu Neacșu, a fost demarat un necesar proces de restaurare.

În urma muncii depuse de specialiști de la Complexul muzeal "Curtea Domnească", alături de alți membri ai comunității locale sau studenți, a fost scosă la iveală o taină bine păzită: bisericuța purtând hramul Sfântului Gheorghe ar fi fost ridicată de domnitorul Neagoe Basarab chiar deasupra unui puț, acoperit cu o lespede, de formă pătrată, care avea în centru un vultur bicefal cu însemne heraldice, fiecare

cap de vultur ținând în cioc o cruce. Prin acel loc, aflat la aproximativ 1 metru adâncime sub naosul sfântului lăcaș, se făcea legătura cu o tainiță, de circa șase metri cubi, zidită din cărămidă și mortar, la o adâncime de alți doi metri. Din păcate, comoara ce se pare că ar fi fost ascunsă acolo, în tulburile vremuri ale epocii medievale,

a dispărut, iar cercetările actuale au scos la iveală doar două monede – doi ludovici ungurești, datând din 1515.

Poate că tainele bisericii medievale Sfântul Gheorghe nu se opresc însă aici, iar cercetările arheologice o vor dovedi. Interesul pentru istorie și pentru promovarea monumentelor medievale ale orașului Târgoviște vor duce la deschiderea de noi șantiere și mai ales la prețuirea și promovarea unei istorii glorioase ce merită povestită și conservată.

V. VIAȚA LITURGICĂ LA TÂRGOVIȘTE. CALENDARUL SĂRBĂTORILOR RELIGIOASE

**Hram: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe
„Purtătorul de biruință”**

*“Ca un apărător al celor robiți și celor săraci ocrotitor, celor bolnavi doctor, împăraților ajutor,
Purtătorule de biruință, Mare Mucenice Gheorghe, roagă pe Hristos Dumnezeu să mantuiască
sufletele noastre.”*

(Troparul Sf. M. M. Gheorghe)

Sfântul Mucenic Gheorghe „Purtătorul de biruință”, a trăit pe vremea împăratului Dioclețian (sec. IV). Rămas fără tată din copilărie, Sfântul Gheorghe s-a mutat, împreună cu mama sa, din localitatea natală, Capadocia, în Palestina, unde avea mai multe moșii. La maturitate, tânărul Gheorghe a îmbrățișat cariera militară, ajungând conducător de oaste în garda împăratului. În anul 303, când Dioclețian a dat

un decret de prigonire a creștinilor, Gheorghe s-a înfățișat de bună voie înaintea lui Dioclețian și a mărturisit că este creștin și că înțelege să slujească în oastea împăratului ca ucenic al lui Hristos. Atunci Dioclețian a poruncit să fie dus în temniță și supus la chinuri, ca să se lepede de credință. Însă Sfântul Gheorghe le-a îndurat cu bărbăție și credință, convertind la creștinism pe mulți păgâni din închisoare. Însăși împărăteasa

Alexandra, soția lui Dioclețian, văzând că Sfântul Gheorghe a înviat un mort, s-a convertit la creștinism. În cele din urmă, împăratul a încercat să-l înduplece, promițându-i onoruri, dar sfântul a ales să rămână pentru totdeauna cu Hristos. În fața acestei mărturisiri, Dioclețian a dat poruncă să li se taie capetele, atât sfântului, cât și împărătesei Alexandra. Pe drum, împărăteasa, fiind foarte slăbită, și-a dat duhul. Ajuns la locul stabilit, Sfântul Gheorghe s-a rugat lui Dumnezeu pentru toate binefacerile primite și și-a plecat capul sub sabie în ziua de 23 aprilie 303.

Nașterea Domnului sau Crăciunul

Nașterea Domnului sau Crăciunul (denumirea populară) este una dintre cele mai importante sărbători creștine.

Sărbătoarea Nașterii Domnului, la 25 decembrie, s-a celebrat în Apus, începând din secolul al III-lea. În Răsărit, separarea dintre Nașterea Domnului și Bobotează, care erau serbate împreună la 6 ianuarie, sub denumirea de Epifania sau Teofania, adică arătarea lui Dumnezeu în Trup, în lume, s-a făcut la anul 375, când Crăciunul a început să se serbeze și aici la 25 decembrie, Boboteaza rămânând pe 6 ianuarie.

Această sărbătoare a fost întotdeauna serbată cu mare fast și solemnitate. Ea este pregătită de o perioadă de post de patruzeci de zile, care începe la 15 noiembrie în fiecare an, Nașterea Domnului fiind o sărbătoare cu dată fixă. Ultima zi de post, cunoscută sub denumirea de Ajunul Crăciunului este o zi de post aspru. În această

zi, cei care postesc până spre seară obișnuiesc să mănânce grâu fiert, amestecat cu fructe și miez de nucă și miere sau foițe subțiri de pâine, ca pentru plăcintă, coapte, în care se înfășoară miez de nucă amestecat cu zahăr și miere. Acestea se numesc „Scutecel Domnului”.

În ziua de 25 decembrie, preotul săvârșește Utrenia și Sfânta Liturghie, iar la sfârșit binecuvântează ofrandele aduse și dă dezlegare pentru brânzeturi și cărnuri.

Poporul român a încreștinat și anumite obiceiuri precreștine preluate de la daci ori romani, pe care le-a pus în legătură cu Nașterea Domnului, dezvoltând alături de acestea și unele colinde creștine: „Astăzi s-a născut Hristos”, „Domn, Domn, să-nălțăm”, „Trei crai de la Răsărit”, „O, ce veste minunată”, Steaua, Florile dalbe etc.

Botezul Domnului sau Boboteaza (6 ianuarie)

„În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te; și Duhul în chip de porumbel a adevărit închinarea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeu, și lumea ai luminat, slavă Ție” (Troparul Botezului Domnului, glasul 1).

Botezul Domnului Iisus Hristos este unul dintre praznicele împărătești care actualizează botezul primit de Mântuitorul la treizeci de ani de la Sfântul Ioan Botezătorul, în apa râului Iordan (Matei 3, 13-17 și Luca 3, 21-22). Iisus Hristos este arătat acum lumii ca Mesia, ca Mântuitor al lumii și Fiu al lui Dumnezeu, atât prin cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul, care spunea mulțimilor: „Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai

tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-l dezleg cureaua încălțămintelor, El vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc” (Luca 3,16), cât și prin glasul lui Dumnezeu din cer: „Iar botezându-Se Iisus, când ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Duhul lui Dumnezeu S-a văzut pogărându-Se ca un porumbel și venind peste El. Și iată glas din ceruri zicând: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit»” (Matei 3, 16,17). Tot acum S-a arătat lumii Sfânta Treime: Fiul se boteza, Tatăl glăsuia din ceruri „Acesta este Fiul Meu...” și Sfântul Duh Se pogora sub chip de porumbel peste capul Mântuitorului Iisus Hristos.

Sfințirea Mare a Apei de Bobotează sau Aghiasma Mare

Sfințirea Mare a Apei sau Aghiasma Mare este slujba care se săvârșește în ajunul, dar mai ales, în ziua sărbătorii Botezului Domnului (6 ianuarie) sau a Bobotezei, după Sfânta Liturghie. Este numită Aghiasma Mare pentru că ea se săvârșește după un ritual mult mai dezvoltat decât agheasma mică și pentru că, după credința și practica creștină, Aghiasma Mare are o putere mult mai mare decât cea mică. Ea se ia întotdeauna pe nemâncate și înainte de anafură, iar dacă ne împărtășim se ia după Sfânta Împărtășanie. Aghiasma Mare se ia timp de opt zile, începând cu 6 ianuarie, când credincioșii pot stropi cu ea locuința și lucrurile din gospodărie. După aceea se păstrează într-o sticlă specială.

Postul Paștilor

“Necunoașterea Triodului ne lipsește de o adevărată înțelegere a Postului, a scopurilor și înțelesurilor sale - reducând Postul la o obligație juridică și la un set de reguli dietetice. Adevărata descoperire și preocupare a Postului este aproape pierdută astăzi și nu există altă cale mai apropiată de redescoperire a sa decât printr-o ascultare atentă a cântărilor Triodului” (Pr. Alexander Schmemmann. Postul cel Mare. București, Editura Doris, 1998, p. 50)

Anul bisericesc începe la 1 septembrie și se sfârșește la 31 august, fiind împărțit în trei perioade liturgice: Triod, Penticostar (de la Duminica Învierii până în săptămâna de după Cincizecime-Rusalii) și Octoih (de la Duminica I după Rusalii până la începutul Triodului - Duminica Vameșului și a Fariseului).

Postul Mare are propria sa carte liturgică - TRIODUL (gr. τριώδιον, τρεῖς ὠδῆ, Triodion, treis odi = trei cântări, trei ode). Aceasta conține cântări și pericope biblice pentru fiecare zi a următoarelor perioade:

- I. De pregătire a Postului Mare
- II. Postul Mare
- III. Săptămâna Mare

Perioada Triodului începe cu Duminica Vameșului și a Fariseului și se sfârșește cu Vecernia din Sfânta și Marea Sâmbătă.

Originea Triodului se confundă cu cea a postului pregătitor în vederea Paștilor, post ce își găsește temeiul său în Scriptură și care a fost instituit încă din epoca apostolică.

Până în secolul III, acest post pascal avea lungime variabilă, în funcție de comunități, cel mai adesea limitându-se la o zi sau două înainte de Paști. Treptat el a fost extins la întreaga săptămână ce precedă Învierea.

Odată definită în forma sa generală, Săptămâna Mare și-a dezvoltat conținutul liturgic, diferențiind fiecare din zilele care duceau spre Paști, în principal acest lucru întâmplându-se la Ierusalim începând din secolul al IV-lea.

Extinderea Postului Pascal la 40 de zile s-a făcut pentru a imita postul Mântuitorului în pustie. Instituite probabil în Siria, cele 40 de zile ale Păresimilor s-au răspândit în cursul secolului IV în întreaga lume creștină. Epistolele festale ale Sfântului Atanasie cel Mare de Arătarea Domnului (Bobotează), pentru a anunța data Paștilor și începutul Postului, atestă evoluția acestei practici și trecerea de la postul de 6 zile la postul de 40 de zile începând din anul 330.

În secolele IX-X, la Constantinopol, perioada pregătitoare se extinde cu

încă două săptămâni pregătitoare. În secolul al XII perioada pregătitoare și-a găsit actuala formă prin introducerea Duminicii Vameșului și a Fariseului.

SĂPTĂMÂNA MARE

Vinerea Mare a Sfințelor Patimi

Scoaterea Sfântului Epitaf
Epitaful este un obiect de cult confecționat din pânză de in, mătase, catifea etc., pe care

se află imprimată, brodată ori pictată, icoana înmormântării Domnului nostru Iisus Hristos. Acesta este utilizat în cult o dată pe an, în Vinerea Patimilor, când epitaful este scos în procesiune din Sfântul Altar și așezat în mijlocul bisericii pe o masă, apoi la slujba din seara Vinerii Patimilor, când este purtat în procesiune în jurul bisericii și apoi adus în biserică în Sfântul Altar, unde este așezat pe Sf. Masă. Aici rămâne până în miercură din ajunul Înălțării Domnului, când este ridicat și pus la locul de păstrare.

Scoaterea Sfântului Epitaf în Vinerea Mare se petrece după următoarea rânduială: la vecernie înainte de leșirea cu Evanghelia este introdusă în altar, printre Ușile Împărătești, Crucea Răstignirii, deoarece Sfântul Epitaf îl reprezintă pe Domnul coborât deja de pe Cruce și pregătit pentru îngropare.

Denia de Vineri seara când se cântă și Prohodul Domnului (slujba înmormântării Domnului)

Preoții și credincioșii aprind lumânări de ceară curată și se adună în mijlocul bisericii, în jurul mesei, pe care se află Sfântul Epitaf. Încep să cânte Prohodul Domnului „În mormânt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimântat oștirile îngerești, plecăciunea Ta cea multă preamărind” și stau aici până la sfârșitul Prohodului. După

sfârșitul Prohodului, preoții intră în Sfântul Altar, unde preotul principal se îmbracă în toate veșmintele, apoi iese și cădește Sfântul Epitaf, în cele patru laturi, înconjurându-l de trei ori. După aceea se ridică Sfântul Epitaf când se cântă ultima oară „Sfinte Dumnezeule...” și, fiind ținut deasupra capetelor preoților și purtându-se înaintea lor două sfeșnice cu lumânări aprinse, iar diaconii cădind către Sfântul Epitaf, ies afară din biserică și ocolesc locul de cult în sensul invers al acelor de ceasornic, oprindu-se: în dreptul absidei din partea de miazăzi a bisericii; în dreptul Altarului; în dreptul absidei din stânga; la ușa bisericii. Apoi se intră în biserică pe sub Sfântul Epitaf, pe care preoții îl țin la ușa de la intrare. După ce trec toți credincioșii pe sub Sfântul Epitaf, preoții intră în biserică, mergând în Sfântul Altar printre Ușile Împărătești, și întind Sfântul Epitaf pe Sfânta Masă, unde va rămâne

până în miercură din ajunul Înălțării Domnului, când este ridicat, simbolizând Înălțarea Domnului, și pus la locul de păstrare în veșmântărie sau într-o ramă bine protejat, pus la închinare și în timpul anului. După ce este pus pe Sfânta Masă, se citește Apostolul (I Corinteni V, 6-8; Gal. III, 13-14), precum și Evanghelia de la Matei (27, 62-66).

Noaptea Învierii Domnului (a Sfințelor Paști)

În noaptea Sfintei și Marii Sămbete, după ce perdelele și acoperămintele negre din biserică au fost schimbate cu cele de culoare deschisă, către orele 23, paraclisierul bate toaca și trage clopotele îndelung. Preotul vine în biserică, închinându-se, ca de obicei, la sfintele icoane, sărutându-le și zicând rugăciunile specifice. Toate luminile rămân stinse, păstrându-se aprinse

numai candela și o lumânare în Sfântul Altar (pentru ca să se vadă la îmbrăcarea veșmintelor preoțești, apoi este stinsă) și una la strană pentru cântăreți (psalți). Preotul își pune epitrahilul de culoare închisă și dă binecuvântarea de început, din fața Ușilor Împărătești. Urmează rugăciunile începătoare, când preotul intră în Sfântul Altar și îmbracă toate veșmintele preoțești, cele de culoare deschisă (în cazul catedralelor, arhiereul intră în Sfântul Altar la Cântarea a 4-a a Canonului și îmbracă toate veșmintele arhierești, iar preoții și diaconii își iau binecuvântarea și îmbracă veșmintele lor), apoi se citește Canonul Sămbetei celei Mari.

Cu puțin timp înainte de miezul nopții (aproape de ora 12), preotul (la catedrale arhiereul) aprinzând, de la candela de deasupra Sfintei Mese, o făclie mai mare și frumos împodobită, iese cu ea printre Ușile Împărătești și, stând pe solee (sau între sfeșnicele împărătești), înalță făclia cu ambele mâini și rostește cu glas tare chemarea: „VENIȚI DE PRIMIȚI LUMINĂ!”

Preotul rostește această chemare de trei ori la rând, îndreptându-se prima dată către credincioșii din față, a doua oară către cei din dreapta bisericii și a treia oară spre cei din stânga. Credincioșii din față se apropie și își aprind lumânările lor de la făclia preotului și apoi unii de la alții.

CALEA LUMINII

Manifestare unică în România și chiar în lume, „CALEA LUMINII” se „aprinde” în Joia Mare spre seară, la Târgoviște, în vechea Cetate de Scaun a Țării Românești, unde din anul 2000 lumânările împânzesc orașul voievodal, într-un spectacol inedit de sunet și lumină. Atmosfera creată de lumânările așezate una lângă alta pe „Calea Luminii”, este completată de un fundal muzical de excepție, Doina „Nu-i lumină nicării” interpretată de regretatul interpret de muzică folk Lorin Stănescu. Imaginile sunt copleșitoare.

„Oamenii au nevoie de lumină. Simbolic, lumânarea ne călăuzește de la naștere și până la trecerea în neființă. Dacă are cine, ne poate aprinde câte o lumânare și când suntem în ceruri. În Săptămâna Patimilor, ce poate simboliza lumina, decât pace, decât un gest pe care târgoviștenii îl fac pentru întreaga lume”, a declarat artistul plastic Mihai Șerbănescu, inițiatorul acestui proiect.

„Unde este lumină este valoarea veșnică. Dacă nu este lumină, vine întunericul. Dacă nu este bunătate, este răutate. Dacă nu este Iisus Hristos, Domnul nostru și învățătura Lui, atunci este haos, minciună, corupție și tot ceea ce este mai rău în această lume”, a spus IPS Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, accentuând puterea și semnificația luminii.

Imagine cu fațada Mitropoliei din Târgoviște, situată în centrul orașului în parcul care îi poartă numele.

Imagine nocturnă care surprinde frumusețea manifestării unice ce are loc în Municipiul Târgoviște, intitulată Calea Luminii

Imagine din interiorul bisericii care prezintă participarea credincioșilor la slujbă.

Anul acesta au fost aprinse 2015 lumânări, în fiecare an cu una mai mult decât anul curent, pe traseul din fața Mitropoliei din Târgoviște, în piața Mihai Viteazul și pe bătrânul Bulevard al Castanilor, actualmente Carol I, până la gară, pe o distanță de un kilometru. Traseul ales pentru desfășurarea evenimentului este în fiecare an același și a avut în vedere liniaritatea Bulevardului Carol I, care duce cu gândul la drumul drept al luminii în spațiu. În fiecare an, tot mai mulți credincioși participă la „Calea Luminii”, atât localnici, cât și persoane din alte colțuri ale țării și ale lumii. Fiecare aprinde o lumânare,

fie pentru cei vii, fie pentru cei care nu mai sunt. Înainte să se întoarcă acasă, oamenii își pun dorințe și se roagă pentru un viitor mai bun.

Organizatorii evenimentului sunt ferm convinși că gestul lor artistic nu este în zadar și speră că lumina călăuzitoare îi va face pe oameni mai buni în general, nu numai în preajma sărbătorilor creștine.

„Calea luminii” a devenit deja un simbol pentru Târgoviște. În fiecare an, mii de oameni își dau mâna pentru acest gest de lumină.

VI. CALENDARUL MANIFESTĂRILOR CULTURALE PERIODICE

Imagini reprezentative din Parcul Mitropoliei cu ocazia manifestărilor culturale periodice care au loc în Municipiul Târgoviște

Pe tot parcursul anului orașul Târgoviște găzduiește o serie de evenimente cultural-artistice care îi încântă atât pe localnici, cât și pe turiștii iubitori să descopere bogăția culturală și valorile noastre spirituale. Multe dintre aceste manifestări au devenit deja o autentică tradiție a locului, în plus altele îi aduc un aer cosmopolit prin caracterul internațional. Toate contribuie prin artă și cunoaștere la vizibilitatea orașului ca important reper turistic.

Principalele evenimente care au loc în perioada septembrie 2014 – septembrie 2015 în municipiul Târgoviște sunt:

4 - 8 septembrie - Zilele Cetății Târgoviște

Evenimentul se desfășoară anual și are darul de a reînvia farmecul medieval al fostei capitale a Țării Românești. Un adevărat promotor al turismului autohton, acest eveniment reunește folcloriști din întreaga lume, meșteșugari, artiști hand-made, precum și numeroși interpreți ai muzicii românești, în cadrul unor activități ce promovează valorile, tradițiile și obiceiurile locale.

Dintre cele mai emblematice manifestări ale acestui eveniment amintim:

Parada Medievală, Vânătoarea de Comori, Spectacole, demonstrații și activități din perioada medievală. Festivalul Internațional de Folclor (ajuns la a XVII-a ediție), Târgul Meșterilor

Populari, Târgul de Anticariat, Turneul Cartierelor (Campionat de minifotbal între cartierele din Municipiul Târgoviște), Gala de Excelență a Municipiului Târgoviște, Concerte

16 - 18 octombrie - Festivalul Național de Romanțe Crizantema de Aur

Cel mai longeviv festival din România, desfășurat fără întrerupere timp de 46 de ani, Festivalul

și îi răsplătește cu daruri. În decursul acestor zile orașul este învăluit de sunetele colindelor, de spectacole desfășurate pe scena amenajată în Piața Tricolorului, de povești tradiționale și de numeroase surprize.

28 martie 2015 - Ora Pământului

Ora Pământului este un eveniment internațional, organizat în ultima sâmbătă a lunii martie a

Imagini care redau participarea localnicilor la târgurile periodice de anticități din Municipiul Târgoviște

Național de Romanțe Crizantema de Aur este un adevărat simbol al orașului Târgoviște. An de an nume de referință ale acestui gen muzical urcă pe scena locală, umplând de mândrie nu numai pe târgovișteni, ci și pe iubitorii de muzică din întreaga țară.

5 - 31 decembrie - Sărbătorile de Iarnă

An de an, magia sărbătorilor de iarnă învăluie orașul Târgoviște și oamenii așteaptă cu nespuse bucurie momentul în care este realizat Orășelul lui Moș Crăciun. Acesta își face apariția într-un mod inedit și pleacă împreună cu alaiul său într-o paradă prin centrul orașului. Timp de 4 zile, într-un loc special amenajat, ascultă poeziile copiilor

fiecărui an, care are ca scop sensibilizarea tuturor utilizatorilor de energie electrică față de problema dioxidului de carbon care este emis în atmosferă odată cu producerea energiei electrice. Evenimentul constă în stingerea luminii și oprirea aparatelor electrocasnice neesențiale timp de o oră în mod voluntar atât de către consumatorii individuali, cât și de către instituții.

Municipiul Târgoviște marchează acest eveniment mondial prin stingerea iluminatului public stradal timp de o oră și îi adună pe târgovișteni în Piața Tricolorului, unde sunt aprinse 2015 lampioane cu aer cald.

Imagini nocturne care surprind frumusețea manifestării unice ce are loc în Municipiul Târgoviște, intitulată Calea Luminii

9 aprilie 2015 - Calea Luminii

Eveniment unic în România, Calea Luminii este un proiect realizat de artistul plastic Mihai Șerbănescu care este convins că lumina lumânării călăuzește omul de la naștere până la moarte. Cu această ocazie, sunt aprinse peste 2000 de lumânări pe un traseu ce pornește de pe treptele Mitropoliei Târgoviște și continuă prin Parcul Mitropoliei, Piața Mihai Viteazu și B-dul Carol I.

9 mai 2015 - Primăvara Clasică Europeană

Este un eveniment de înaltă clasă și ținută, un concert de muzică simfonică în aer liber, susținut între zidurile fostei Cetăți de Scaun.

29 mai - 1 iunie - Festivalul Păpușilor Vii

Timp de 4 zile copiii pot pătrunde în lumea poveștilor în cadrul Festivalului Păpușilor Vii. Acest Festival de Teatru cuprinde numeroase transpuneri în scenă ale artiștilor, precum și o

impresionantă paradă a păpușilor, însoțită de alte numeroase activități și evenimente.

12 - 14 iunie 2015 - Festivalul Medieval DRACULA

Festivalul umple străzile târgoviștene cu imagini medievale specifice, oșteni, târguri, concerte de muzică medievală, parade și spectacolul Vlad Voievod Draculea, ce include reevocarea unor momente din viața marelui voievod târgoviștean.

Iulie 2015 - BABEL F.A.S.T.

Festivalul Internațional de Teatru și Artele Spectacolului este un eveniment de amploare internațională, care aduce la Târgoviște spectacole din peste 20 de țări. Festivalul este un spațiu de dialog al ideilor artistice din toate colțurile lumii, oferind o perspectivă globală asupra numeroselor forme artistice transpuse în teatru, dans tradițional, dans contemporan, balet, arte plastice, sculptură sonoră, muzică, chiar și teatru de stradă.

Procesiune cu icoana Maicii Domnului - 8 Septembrie

În perioada 8-12 septembrie la Târgoviște au loc o serie de evenimente religios-culturale cu prilejul zilelelor orașului.

Momentul central al sărbătorii îl constituie procesiunea cu icoana Maicii Domnului - Ocrotitoarea Municipiului Târgoviște, procesiune ce are loc de la Catedrala Arhiepiscopală, continuă prin centrul orașului și se oprește în fața primăriei. Aici, IPS Mitropolit Nifon ține un cuvânt de învățătură, în care evidențiază rolul pe care Sfânta Fecioară Maria îl are pentru viața fiecărui credincios în parte, dar și ca ocrotitoare a vechii Cetăți de Scaun a Țării Românești. "În ziua de prăznuire a Nașterii Maicii Domnului, noi sărbătorim și ziua orașului Târgoviște. A intrat în tradiția municipiului nostru ca, în această zi, sfânta icoană a Maicii Domnului să fie purtată în procesiune, pentru că ea este ocrotitoarea noastră a tuturor", a subliniat Înalț Preasfinția Sa.

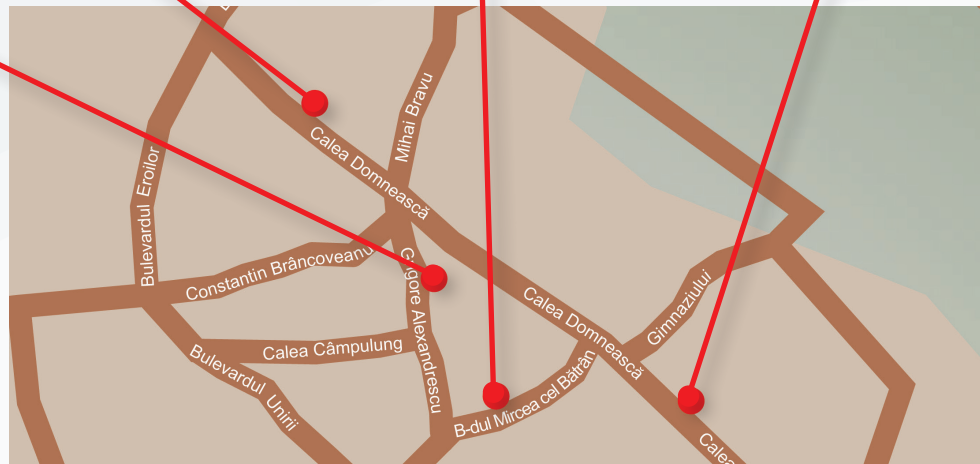
Nașterea Maicii Domnului, prăznuită pe 8 septembrie, reprezintă hotarul astronomic dintre vară și toamnă, momentul în care se dă startul lucrurilor agricole de toamnă și momentul în care noul anotimp începe să își intre în drepturi. Este ziua în care vremea începe să se strice, devenind capricioasă și mai răcoroasă, cum se întâmplă în fiecare toamnă lăsată de la Dumnezeu.

Imagini care surprind evenimentele importante din timpul Procesiunii cu icoana Maicii Domnului, de la slujba din Mitropolie și până la procesiunea propriu-zisă

VII. Hărți

Biserica
Sfântul Nicolae
AndroneștiBiserica
medievală
„Sfântul Gheorghe”Mitropolia
TârgovișteBiserica
AlbăVIII. POSIBILITĂȚI DE CAZARE,
NIGHTLIFE, RESTAURANTE,
PUB-URI, BRASERII,
TAVERNE ȘI MAGAZINE

Orașul Târgoviște oferă turiștilor numeroase posibilități de cazare, punându-le la dispoziție toate facilitățile de care ar putea avea nevoie într-o vacanță sau călătorie de afaceri, de la apartamente la camere duble, restaurante, bar-uri de zi și de noapte, parcări, săli de conferințe, permit organizarea de mese festive și cocktail-uri, iar unele hoteluri sau pensiuni se ocupă și de organizarea de excursii de o zi cu transport asigurat. Îmbinând armonios eleganța cu utilul, hotelurile din oraș sunt locuri ideale pentru turiștii dornici de relaxare sau pentru oamenii de afaceri.

În plus, orașul oferă o mare varietate de localuri, de la restaurante, pub-uri, braserii, la taverne și terase. Diversitatea serviciilor, atmosfera prietenoasă și savoarea specialităților definesc în egală măsură

localurile din oraș, multe impunând standarde de calitate în rândul prestigioaselor restaurante din țară, fiind un reper al bunului gust. Turiștii, dar și localnicii se pot bucura de meniuri variate, cu mâncăruri tradiționale, dar și excelente preparate internaționale.

Pentru cei dornici de cumpărături sau pentru cei în căutare de suveniruri, orașul ascunde pe străduțele sale din centrul vechi și nu numai o varietate de magazine. De la obiecte de artizanat, la obiecte de artă, de la articole vestimentare la obiecte utile, cei interesați să rămână cu o amintire de călătorie sau să ofere daruri la întoarcerea acasă, pot găsi aici diferite obiecte pentru toate gusturile și buzunarele.

IX. DEGUSTAREA MÂNCĂRURILOR TRADIȚIONALE, REȚETE MONAHALE

Borș de legume - Aromat și sanatos. O adevărată infuzie de vitamine

Ingrediente:

3-4 cartofi, 2 cepe, 2 morcovi, o rădăcină de pătrunjel, o țelină potrivită, o varză mică, jumătate de litru de borș, două linguri de bulion, ulei, sare, cimbru, semințe de mărar, o legătură de leuștean și una de pătrunjel.

Mod de preparare:

Curăță și spală zarzavaturile. Taie ceapa mărunt și pune-o la călit cu ulei. Adaugă morcovul ras, țelina tăiată bucățele, rădăcina de pătrunjel bucățele, varza fideluță și lasă-le să se înăbușe într-o oală cu capac. Adaugă bulionul, lasă totul puțin la fiert, pune semințele de mărar și o linguriță de cimbru uscat. Stinge legumele cu apă clocotită, adaugă cartofii bucațele și lasă totul să clocotească la foc mic. Când este gata, adaugă borșul clocotit în prealabil și toată

verdeața. Acoperă și servește cald, cu ardei iute și mamaligă moale.

Cartofi țăranești cu ceapă - sunt atât de gustoși, se fac ușor, sunt buni și simpli, și garnitură, încât merită să-i încerci. Din ingredientele de mai jos ies patru până la șase porții.

Ingrediente:

1 kg cartofi, patru cepe mari (de preferat, roșii), doi căței de usturoi, ulei, sare, piper, o foaie de dafin, cimbru uscat.

Mod de preparare:

Curăță cartofii și pune-i la fiert tăiați în bucăți potrivite, la foc mic, într-o oală cu capac. Separat, într-un vas cu fundul gros (este ideal un ceaun de tuci), pune la călit ceapa, tăiată mai mare. Adaugă un praf de sare, piper, o foaie de dafin și doi căței de usturoi tăiați mărunt. Amestecă toată

compoziția. Ceapa trebuie să fie gata (calită și ușor rumenită), când sunt fierți cartofii. Scurge apa în care au fiert cartofii (dar păstrează o cană) și adaugă-i peste ceapa calită. Amestecă bine. Adaugă puțină apă din cea în care au fiert cartofii. Servește-i calzi, cu verdeață deasupra.

Sfat: Poți adăuga și fășii de sunculiță afumată peste ceapă. Poți adăuga puțină boia iute sau dulce, după gust, la final sau o lingură - două de iaurt ori smântână când îi servești.

Ghiveci călugăresc

Ingrediente:

800 g carne de porc, 2 vinete mici, 2 dovlecei mici, 250 g fasole verde și galbenă (congelată), 250 g mazare (congelată), 3 cepe, 4 cartofi, 2 morcovi, 1 rădăcină pătrunjel, 1 rădăcină păstârnac, 6-7 roșii, 3 ardei, 1 legătură mărar, 1 legătură

pătrunjel, 50 ml ulei, sare, piper

Mod de preparare:

Carnea se spală și se taie bucăți potrivite. Legumele se spală, se curăță și se taie în bucăți.

Într-o cratiță se pune uleiul și se călesc pentru câteva minute carnea și ceapa. Se adaugă morcovii și albitura și puțină apă și se lasă la fiert 10 minute. (Este preventiv pentru cazul când morcovii sunt tari și se fierb greu). Se adaugă ardeii tăiați și se presară vegeta și piper.

Se adaugă fasolea verde și mazărea congelată și se mai fierbe 10 minute. Se adaugă vinetele, dovleceii și cartofii și se mai fierbe încă 25-30 minute. Se adaugă roșiile și se mai fierbe 10 minute. La final, se adaugă verdeața tocată și se introduce în cuptor 10-15 minute să prindă o culoare frumoasă.

Mămăligă în straturi

Ingrediente:

Pentru mămăligă: 1 litru apă, 250 g mălai, sare

Pentru garnitură: 250 g telemea, 1 cârnaț, 200 g piept fiert de porc, 4 ouă, 50 g unt

Mod de preparare

O mâncare ca la bunica de acasă. Rapid, ieftin, delicios! Iată rețeta de mămăligă în straturi:

1. Pentru mămăligă se pun apă cu sare la fiert și, când dau în clocot, se toarnă și mălaiul în ploaie, amestecând cu telul. Se lasă la fiert.

2. Între timp, se prăjesc cărnurile doar în grăsimea pe care o lasă pieptul de porc.

3. Se unge cu unt un vas de cuptor și apoi se pun straturi alternative de mămăligă, brânză trecută prin răzătoare și cârnați, până la epuizarea ingredientelor.

4. Ultimul strat trebuie să fie de

mămăligă care se unge cu puțin unt. Se dă la cuptor pentru 30 minute. Se aduce la masă cu ouă ochiuri deasupra.

Ciorbă țărănească

Ingrediente:

3-4 cartofi, 1 legătură ceapă sau o ceapă roșie, 1 ardei roșu, 2 morcovi, 1 dovlecel, 2 roșii, sare, piper măcinat și boabe, 2-3 linguri ulei de măsline, 300 ml borș, 1 legătură pătrunjel verde, 1 legătură leuștean verde

Mod de preparare:

1. Se curăță toate legumele, se spală și se pun să fiarbă pe rând. Morcovii se rad pe răzătoarea mare și, împreună cu ceapa tăiată solzișori, se înăbușesc câteva minute în puțin ulei.

2. După ce și-au lăsat aroma și culoarea dorită, se adaugă celelalte legume tăiate cubulețe, apă caldă, un praf de sare și se pun să fiarbă la foc potrivit.

3. Dovleceii și roșiile se pun spre sfârșit să fiarbă ca să nu se fărâmițeze. Se lasă la foc mic și se acoperă cu un capac.

4. Borșul se lasă separat să dea în fiert de câteva ori și, spre sfârșit, se pune în ciorbiță și se drege cu sare și piper, după gust. Ciorba se servește ornată cu verdeață după gustul fiecăruia: cu pătrunjel verde sau cu leuștean verde.

Sărmăluțe în foi de varză acră Ingrediente:

2 kg varză acră, 450 g carne tocată de porc și de vită, 50 g orez, 200 g ceapă, ulei pentru prăjit, 100 g costiță afumată, 2-3 linguri bulion, 2 foi dafin, sare, piper

Mod de preparare

1. Se curăță varza de frunzele exterioare și de cotoare și se aleg foile în care se va împacheta carnea.

2. Se curăță ceapa și se spală, după care se taie mărunț. Se pune într-o cratiță la călit cu ulei și puțină apă și se lasă până devine aurie.

3. Se amestecă într-un castron

ceapa prăjită și răcită, cu carnea, piperul, sarea și orezul, care a fost și el opărit și răcit.

4. Se ia o compoziție de mărimea unei nuci și se pune pe o frunză de varză, care se rulează cu marginile în interior.

5. Frunzele de varză mai mici se opresc și se toacă solzișori pentru a forma un strat pentru sarmale.

6. Într-o cratiță înaltă, peste varza tocată se pun sarmalele și costița, iar deasupra un alt strat de varză tocată. Peste ele se toarnă bulionul înmuiat în apă, se pun frunzele de dafin și câteva boabe de piper. Se lasă la fiert, la foc mic, timp de 2 ore. Din când în când, se mai completează cu apă, să nu se lipească.

Sărmăluțe în foi de viță Ingrediente:

25-30 frunze de viță de vie (conservate în sare sau în apă cu sare), 800 g carne tocată de porc și de vită, 80 g orez, 1 ceapă, 3-4 linguri ulei, 150 ml suc de roșii sau 2 lingurițe pastă de roșii, mărar și pătrunjel,

1 ceașcă borș, 1 linguriță făină, 100 ml smântână, 1 lămâie, sare, piper.

Mod de preparare

1. Frunzele de viță de vie se spală și dacă nu au fost fierte în prealabil, se opăresc în apă, 1 - 2 minute. Se scot nervurile, se taie în dreptunghiuri și se lasă la scurs. Orezul se curăță și se spală.

2. Carnea tocată se condimentează cu sare și piper. Se adaugă ceapa tocată mărunț și orezul, călite 1 - 2 minute în ulei încins. Se mai adaugă o linguriță de verdeață tocată mărunț, 50 ml suc de roșii și 100 ml apă, apoi se amestecă până se omogenizează toată compoziția.

3. Se umplu foile de viță cu compoziția de carne, apoi se rulează și se pun într-o cratiță unsă cu ulei, cu 2 - 3 frunze de viță pe fund. Se adaugă puțin mărar, borș, 100 ml suc de roșii și apă cât să acopere sarmalele. Se fierb la foc mic, 70 - 75 minute.

4. Când sunt bine fierte se amestecă făina cu smântâna, apoi se diluează cu 1-2

linguri de apă rece și se amestecă cu sosul din cratiță. Se condimentează după gust și se toarnă peste sarmale. Se adaugă lămâia tăiată felii și se pun din nou la fiert, până se leagă sosul.

Clătite cu brânză dulce Ingrediente:

200 g făină, 300 ml lapte, 3 ouă, 100-120 ml apă minerală, 1 lingura rom, 1-2 linguri ulei sau unt pentru prăjit clătitele
Pentru umplutură: 400 g brânză dulce, 80 g zahăr pudră, 1 pachet zahăr vanilat, 1 linguriță miere, 100 g smântână, coaja de la o lămâie, 500 g fructe proaspete

Mod de preparare

1. Se bat ouăle cu jumătate din lapte și făina adăugată puțin câte puțin, să nu se formeze cocloașe. Când se obține un aluat omogen se subțiază cu restul de lapte, rom și apă minerală. Aluatul obținut se lasă 10-15 minute deoparte, să se odihnească.

2. Între timp, se pregătește umplutura. Se pasează brânza

dulce și se freacă cu zahărul pudră și zahărul vanilat, până se dizolvă tot zahărul. Se adaugă mierea, smântâna și coaja de lămâie și se amestecă până se omogenizează.

3. Într-o tigaie încinsă cu puțin ulei, se coc pe rând clătitele. Se umplu apoi cu brânza dulce și se servesc cu fructe proaspete.

Cozonac tradițional Ingrediente:

600 g făină, 2 ouă, 100 ml lapte, 2 gălbenușuri, 150 g unt, 2 linguri zahăr, 20 g drojdie, 2 pliculețe zahăr vanilat
Pentru umplutură: 1/2 kg nuci, 3 linguri cacao, 200 g zahăr, 100 ml lapte

Pentru uns: 2 ouă, unt

Mod de preparare

1. Se prepară maioua, din drojdie, o linguriță de zahăr și lapte cald. Se freacă untul cu 2 linguri de zahăr.

2. Se cerne făina, se aşază pe blat, cu o adâncitură la mijloc. Se toarnă maioua, o cană cu lapte, ouăle întregi și 2 gălbenușuri frecate cu un praf de sare. Se amestecă ușor ingredientele,

apoi se adaugă untul. Se frământă aluatul până ce se desprinde de mâini și se lasă la cald, acoperit, să crească.

3. Pentru umplutură, se fierbe laptele. Se amestecă nuca cu zahărul și cacaua, apoi se toarnă laptele clocotit. Se împarte aluatul în două, se întind foi, se umplu cu nucă și se rulează.

4. Se ung tăvile cu unt și se aşază cozonacii. Se ung cozonacii cu ou bătut și se dau la copt, 50 de minute. Se lasă la răcit în tavă, apoi se scot și se aşază unul lângă altul, dar cu o distanță de 5 cm.

X. INFORMAȚII UTILE

Consiliul Județean Târgoviște

Adresă: Piața Tricolorului 1
Telefon: 0245/207600
Fax: 0245/212230
Email: consjdb@cjd.ro

Instituția Prefectului Județului Dâmbovița

Adresă: Piața Tricolorului 1
Telefon: 0245/611289
Fax: 0245/211334
Email: prefdb@prefecturadambivita.ro

Compania de Apă

Adresă: Bd. I.C.Brătianu nr.50
Dispecerat: 004 0245631824
Centrală: 004 02455614403
Fax: 004 0245611774
Email: secretariat@catd.ro

***Inspectoratul pentru Situații de Urgență -
Dâmbovița***

Adresă: Șoseaua Găiești nr.9
Telefon: 0245/5611212; 0245/611218
Fax: 0245/634020
Email: contact@isudb.ro

Poliția Municipiului Târgoviște

Adresă: str. General Ion Emanoil Florescu
Telefon: 0245-612121

Spitalul Județean de Urgență Târgoviște

Adresă: str. Tudor Vladimirescu nr.78
Telefon: 0245/212113
Fax: 0245/210509
Email: sptadmin@spitaldb.ro

Gara Târgoviște

Adresă: Bd. Regele Carol nr.1
Telefon: 0245/611243
Email: info@biletetren.ro

Autogara Târgoviște

Adresă: Bd. Eroilor nr.1
Telefon: 0245/612574

**AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL
OPERAȚIONAL REGIONAL 2007 - 2013**
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
Str. Apolodor nr. 17, Latura Nord, sector 5, București

ORGANISMUL INTERMEDIAR PENTRU TURISM
Autoritatea Națională pentru Turism
Direcția Gestionare Fonduri Comunitare pentru Turism
Bulevardul Dinicu Golescu, Nr. 38, Poarta C, Sector 1, București

UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ
MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE
Str. Revoluției nr. 1-3, cod postal 130011
Tel. 0040-245-611222; 0040-245-613928; 0040-245-611378 Fax: 0040-245-217951
E-mail: primarulmunicipiuluitargoviste@pmtgv.ro www.pmtgv.ro
Mai multe informații disponibile prin site-ul primăriei municipiului Târgoviște
(www.pmtgv.ro) la adresa:
www.promovarebisericiisecxivitargoviste.ro

Copyright fotografii: Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Târgoviște

Investim în viitorul tău!
Proiect selectat în cadrul Programul Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea
Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

**Promovarea Turistică a Bisericilor Medievale
Secolul XVI din Târgoviște**
**Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul
Târgoviște**
Octombrie 2014

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.